Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. | Олифантъ, Па. Четверъ 19-го Грудня 1901. | Число 51.

Перегляд тыждневый.

Обрады конгресу Спол Державъ йдуть дуже пиняво. До сего часу ще майже нѣчого не враджено, а цѣла дѣяльнôсть конґресменôвъ ограничае ся на кôлькохъ біляхъ (внесенияхъ) и на короткôй дебатѣ въ справѣ панамского каналу. Зъ поодинокихъ білѣвъ заслугуе на увагу біль конґресмена Пеногс, въ справѣ ухваленя тымчасовыхъ правъ для Филиппинôвъ; біль сенатора Морґана, котрый домагае ся, щобы на панамскій каналъ ухвалити 150 міліонôвъ доляровъ и вконци внесене посла Джексона зъ Кянзасъ, якій пропонуе выкупно державою приватныхъ телеґрафічныхъ сѣтей Western Union Telegraph и Postal Telegraph Co. Сей послѣдный біль мабудь чи не найважнѣйшій зô всѣхъ вымѣненыхъ. Загально звѣсно, що Америка лишила ся пôдъ тымъ взглядомъ значно позаду вôдъ европейскихъ державъ, лишаючи такй поплатнй предпріемства якъ желѣзницѣ, телефоны, телеґрафы и т. п. въ рукахъ приватныхъ людей. Въ Европѣ вôдъ давна перейшли такй рѣчи на власнôсть державы, а горожаны свобôдной Америки вѣчно нараженй на рôжнй непріятности и здирства несовѣстныхъ капіталістôвъ. Николи бъ удало ся теперь выкупити и удержавити телеґрафы, то пôзнѣйше можна таке саме зробити зъ желѣзницями, опôсля зъ копальнями, фабриками и пр. Тодѣ пропало бы здирство, змалѣвъ бы вызыскъ, а свобôднй Американцѣ були бы дѣйсно на добрôй дорозѣ до великои святои волѣ, бо не дали бы ся водити за нôсъ ватазѣ розбишакôвъ — капіталістôвъ. — Въ послѣднôй хвили надôйшла вѣсть, що голосна справа мѣжь адмираломъ Шлейомъ и Семпсономъ покôнчена. Гоноровый судъ, въ складъ котрого входили адмиралы Дюи, Бингемъ и Рамзей, закидае вправдѣ адм. Шлейови недостачу енерґіи, нерѣшучôсть въ часѣ битвы и пр., але признае, що лишь ему треба завдячувати знищене испаньскои фльоты пôдъ Сантиеґо де Куба.

Филиппинцѣ безъупину доскулюють Американцямъ. Минувшого тыждня ажь въ трехъ мѣсцяхъ подали имъ до вѣдомости, що жіють, зводячи зъ ними битву въ провінціяхъ Камарінесъ, Бетенґасъ и въ Ильокосъ, пôдъ мѣстомъ Неопартіянъ. Вô всѣхъ тыхъ случаяхъ полягло до 50 Филиппинцѣвъ; потеры Американцѣвъ въ забитыхъ и раненыхъ доходить до 20 людей.

Канадійске правительство хоче перевести нове тарифове право на товары, якй приходять зъ Анґліи. Дотычнй проекта вже ожидають ухвалы канадійского парляменту.

Середъ загальнои колотнечѣ и парляментарныхъ безпорядкôвъ, побôчь національнои борбы, терору и гнету блисне иногдѣ въ Австріи подѣя, зъ якои можна пôзнати, що й тамъ не звели ся ще идеальнй люде, котрымъ лежить на серци добро всѣхъ народностей безъ вынятку. До такихъ подѣй треба мабуть зачислити и зъѣздъ австрійскихъ соціялістôвъ въ Вѣдни, (о чôмъ була згадка въ 49 ч. „Свободы“). Важный вôнъ не зô взглядôвъ партійныхъ, не тымъ, що его устроили соціялисты, але своими красными змаганями, метою и охотою задля полѣпшеня долѣ всѣхъ нещасливыхъ. Мѣжь ухвалеными резолюціями зъѣзду находять ся ось якй домаганя: загального и рôвного права голосованя; безпосередного законодавства самымъ людомъ, державнои громадскои орґанізаціи санітарнои служби; признаня релігіи яко приватнои справы и вôдлученя церкви вôдъ державы; обовязковои безплатнои школы; замѣны всѣхъ безпосередныхъ податкôвъ на проґресивный податокъ доходовый вôдъ майна; заведеня спадкового податку, заступленя постôйнои арміи людовою оборонoю и рôвноуправленя женщинъ пôдъ взглядомъ політичнымъ. — Дальше — що вôдносить ся до робôтникôвъ, домагае ся зъѣздъ: загального обезпеченя на старôсть; заведеня 8 годинного дня працѣ; выключеня женщинъ вôдъ деякихъ тяжкихъ робôтъ въ промыслѣ и т. и. Взагалѣ можна смѣло сказати, що въ тыхъ домаганяхъ мѣстить ся такожь проґрама нашого народа. Безъ ихъ здѣйсненя Русины нѣколи не вôдотхнуть свобôдно, нѣколи не увôльнять ся зъ пôдъ ярма своихъ катôвъ.

Въ Галичинѣ ажь кипить борба о рускій університетъ. Починъ до сего дала провокація нашихъ студентôвъ на львôвскôмъ університетѣ, котрый зъ мѣшаного вже зовсѣмъ ставъ ся нынѣ польскимъ університетомъ. Дôйшло въ кôнци такъ далеко, що рускимъ студентамъ почали забороняти вписувати ся по руски, вносити поданя въ рôднôй мовѣ и т. п. Въ оборонѣ своихъ правъ студенты хопили ся демонстрацій, якй прибрали поволи постать завзятои борбы о рускій університетъ. Треба признати що весь рускій загалъ щиро пôдпомагае симъ разомъ університетску молодѣжь. По краю вôдбувають ся численнй вѣча, де домагають ся руского університету; йдуть численнй петиціи до Вѣдня зъ тымъ самымъ домаганемъ, а рускй послы внесли въ радѣ державнôй нагляче внесене въ справѣ заснованя руского університету. Сумно лише, що бôльша частина Полякôвъ, тыхъ самыхъ Полякôвъ, котрй такъ обурюють ся теперь на пруску гакату, страшно ворожо вôдносять ся супротивъ сего руху Русинôвъ. Просто радй-бъ ихъ зъѣсти.

Коронація анґлійского короля Едварда, якъ доносять зъ достовѣрныхъ жерелъ, мае вôдбути ся 26. червня 1902 р. Буде она дорогою забавою, або радше комедіею, вôдограною зô всѣма середновѣчными церемоніями. Край мае выдати на ню поверхъ 10 міліонôвъ долярôвъ. Однакъ короля Едварда и ему подôбныхъ не много се обходить, бо имъ на тй грошѣ не лупили ся руки. Имъ хоче ся лише забавы, церемоній, комедій, а народъ най платить. Въ ихъ переконаню, на те й жіе всякій пролетаръ.

Буры можуть хочь тымъ потѣшати ся, що вже такожь зимна и наскрôзь бізнесова Америка почувае симпатію до нихъ. Минувшого тыждня вôдбували ся два великй вѣча въ Ст. Луисъ, Мо. и въ Чікаґо, Ил., де остро критиковано Анґлію за нелюдяне ведене вôйны, славлено хоробрыхъ Бурôвъ и зôбрано до 10,000 долярôвъ для бурскихъ полоненикôвъ. На обохъ вѣчахъ принято резолюцію, щобы выслати петицію до през. Рузвельта, такого змѣсту:

1) Жадаемо, абы на основѣ трактату зъ 1871 р. не вôльно було анґлійскимъ кораблямъ вывозити зъ Америки оружя и муніціи для анґл. арміи въ пол. Африцѣ;

2) Абы Спол. Державы ужили всѣхъ можливыхъ средствъ въ цѣли закôнченя варварского поведеня Анґлійцѣвъ супротивъ Бурôвъ.

На вѣчахъ були такожь люде, котрй недавно вернули зъ пол. Африки и они твердять, що зъ Бурами не такъ зле, якъ голосять Анґлійцѣ. Тыхъ послѣдныхъ повинна лишь яка сильна держава здѣлати чемнѣйшими.

Зъ пол. африканьского поля битвы доносить Кіченеръ о очищеню вôдъ Бурôвъ полуднево-схôдного Аранжу и о битвѣ пôдъ Тонтелбачкопъ въ Кольоніи Кейпъ. Ту Буры пôдъ проводомъ коменданта Мерицъ напали на сильный анґлійскій вôдрядъ и хотяй були вôдперті, але все таки много шкоды надѣлали й Анґлійцямъ. Кромѣ сего згадуе Кіченеръ о численныхъ бурскихъ вôддрядахъ въ кольоніи Кейпъ, якимъ, розумѣе ся, нѣякъ не може дати рады.

— Хочешь дôстати добру книжку задармо? Читай те, що надруковано на третôй сторонѣ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Грудень		
19	Ч.	Николая Чудотворца
20	П.	Амвросія
21	С.	Патапія
22	Н.	29. Неп. Зач. Богор.
23	П.	Мины, Ермогена
24	В.	Даніила преп.
25	С.	Спиридіона еп.

КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“
на рôкъ 1902
вже готовый.

Єсть въ нѣмъ понадъ 40 образкôвъ, 300 сторôнъ друку, уставъ церковный и много рѣчей цѣкавыхъ, смѣшныхъ и поучаючихъ. Цѣна лишь 50 центôвъ вже зъ пересылкою. Хто бы хотѣвъ купити собѣ сей красный и пожиточный календарь, нехай не вôдкладае, але сейчасъ присылае замовлене и грошѣ. Особливо всѣ члены „Союза“ повиннй сей календарь купити. Члены „Союза“ нехай складають грошѣ на руки мѣсцевого секретаря, а той зашле ихъ не до касіера, але до предсѣдателя „Союза“: Rev. A. Bonchevsky, 10 May str., Ansonia, Conn., або до редакціи „Свободы“. Box 418, Olyphant, Pa.

На тросъ календарôвъ нѣкому не высылаєсь тôлько за готовй грошѣ. Дохôдъ зъ календаря пôйде до касы „Союза.“

— **Учителямъ** зъ публичныхъ шкôлъ въ Питстонъ, Па., такъ лихо и неточно плачено ихъ мѣсячне, що були змушенй зъорґанізувати ся въ вôдповѣдну юнію и вôдъ 11. с. м. застрайкувати. Каса мѣска нѣ одинъ разъ вôдъ пятьохъ лѣтъ не выплатила имъ на часъ пенсіи, а деякимъ довжна навѣть по 300 до 1000 долярôвъ. Учителѣ не могучи дôйти зъ нею до кôнця, хопили ся страйку.

— **При** ул. Кенрі въ Елмайра, Н. Й. експльодувала льокомотива желѣзницѣ Ирі, ч. 866. Була се зовсѣмъ нова льокомотива, яка вôдбувала першу свою подорожь. Сила експльозіи викинула машинисту вразъ зъ помôчникомъ высоко въ воздухъ и они лише чудомъ лишили ся при житю.

— **Телеґрамы** зô схôдныхъ Индій доносять, немовь бы близь португальского мѣста Коа втопило ся 450 людей. Всѣ они пôдчасъ якоись урочистости выѣхали кораблемъ на прогульку, але переповненый корабель пôрнувъ на 50 ярдôвъ вôдъ берега такъ ненадѣйно, що подорожнй не мали часу ратуватись.

— **Славный** ческій музыка Янъ Кубелікъ, котрый передъ кôлькома тыжднями приѣхавъ до Ню Йорку, не може нарѣкати на лихій заробокъ. Театральный предпріемець Д. Фроменъ жертвувавъ ему за оденъ сезонъ 100,000 долярôвъ, або иншими словами: Янъ Кубелікъ заграе въ театрѣ одну а найбôльше двѣ годины кождого вечера и достане за се 1.666 долярôвъ. Не злый »джабъ.«

— **Страшный** злочинъ лучивъ ся въ Заставнѣ на Буковинѣ. Дня 11-го м. м. о 7 годинѣ вечеромъ застрѣливъ Иванъ Хортюкъ свого батька Олександра Хортюка, а свою мачоху Катерину убивъ сокирою. Вôнъ хотѣвъ и свою сестру Марію убити, ударивъ еи сильно по руцѣ и пустивъ ся шукати сокиры, та дѣвчина тымчасомъ утѣкла до сусѣда. На другій день найшли застрѣленого Олександра въ ярѣ на гостинци а Катерину на городѣ, де вже псы черезъ нôчь вôдъѣли були еѣ половину твари и шиѣ. Убійникъ самъ зголосивъ ся до повѣтового суду въ мѣсци.

— **Одна** зъ найбôльшихъ углевыхъ майнôвъ въ окрестности Віліяметавнъ, Па., де працювало 600 робôтникôвъ, горить вже вôдъ вôсьмохъ днѣвъ. Огонь, помимо всѣхъ заходôвъ, нѣякъ не можна угасити.

— **Величезну** пôдземну печеру вôдкрыли случайно близь мѣсточка Бютъ, въ Монтанѣ. Печера е 1000 стôпъ высока, вôдъ 100 до 200 стôпъ широка и поверхъ 10 миль довга.

— **Розтопленe** желѣзо експльодувало дня 10. с. м. въ фабрицѣ Sharon Steel Co. въ Шаронъ, Па., тай тяжко поранило 9 робôтникôвъ. Нещасте приключило ся въ часѣ переливаня розтопленого металю въ формы до вôдливаня. Одна частина плыну дôстала ся тодѣ до басену зъ водою и сейчасъ експльодувала. Потрясене воздуха було такъ сильне, що не лишь заваливъ ся цѣлый фабричный будынокъ, але й сусѣднй домы значно ушкодженй.

— **Соймъ** въ Норвеґіи впровадивъ уставу, силою котрои кожда дѣвчина, яка хоче выйти за мужь — (а котра-жь не хоче?) — мусить выказати ся свѣдоцтвомъ, що умѣе варити, шити, цирувати, та що розумѣе ся на ґосподарствѣ домашнôмъ. Безъ сего свѣдоцтва не достане шлюбу.

— **Вертгаймовску** касу въ якій було 800 коронъ, украли невыслѣдженй злодѣѣ зъ судового будинку въ Глинянахъ (Галичина). Вправдѣ каса не пропала — найшли еи на поли, коло Ляшокъ королѣвскихъ, але — розбиту и порожну.

— **Бôльшу** частину школъ въ столичнôмъ мѣстѣ Канады — Отавѣ замкнено по причинѣ вôспы, яка бушуе мѣжь студентами. Ся сама недуга навѣщае вже такожь канадійскихъ фармерôвъ.

— **Пожежа** навѣстила дня 7. с. м. мѣсточко Карнеґі, Па. Въ огни погибло 2 людей и 7 було покалѣченыхъ. — Въ Вілксбері, Па. згорѣло дня 6. с. м. 3 великй сторы. Шкода выносить поверхъ 200 тысячь долярôвъ.

— **Дикуны** зъ Новои Ґвінеи ведуть зъ тамошными нѣмецкими поселенцями завзяту вôйну. Вôйна сеся е о стôлько ориґінальна, що наколи якій поселенець дôстане ся въ руки своихъ ворогôвъ, такъ бувай здоровъ горôчный снѣгу!... Дикуны спечуть его, зъѣдять тай пальцѣ оближуть.

— **Ножиками** удало ся 89-томъ арештантамъ пробити на 16 цалѣвъ грубый муръ криміналу въ Birmingham, Ala. и середъ нôчнои пôтьмы утечи. Вôдъ 8-го грудня до теперь лишь 11 утѣкачôвъ вспѣли зловити.

— **Правдива** повѣнь нафты (карасины) случила ся на правительственнôмъ теренѣ въ Баку (Росія). Зъ одного нового проверченого отвору въ мѣсцевости Бібіенбатъ, выбухае нафта вôдъ кôлькохъ днѣвъ величезною струею, яка выдае денно міліонъ пудôвъ нафты. Розумѣе ся, що всѣ резервоары не выстарчають; цѣлу околицю заляла нафта. Всѣ роботы здержано, щобы устеречи ся вôдъ выбуху пожару. Тымчасово копають новй резервоары и спроваджують тамъ нафту о скôлько можности.

— **Господарскй** будынки, всѣ припасы збôжа и 40 домôвъ въ Пôляковицахъ, шаришского ком. на Угорщинѣ, знищивъ огонь, приводячи людей до жебрачои торбы.

— **Бреха** въ Симпсонъ, близь Мейфілдъ, Па., згорѣла дня 9. с. м. въ наслѣдокъ чого поверхъ 400 заробникôвъ, переважно Русинôвъ, Полякôвъ и Словакôвъ, на довшій часъ лишило ся безъ роботы. Бреха належала до N. W. Co.

— **Новый** рôдъ стали мавъ вынайти якійсь малый фабрикантъ зъ Меклембурґа, въ Нѣмеччинѣ, Ґібелеръ. Недавно роблено досвѣды зъ сею сталею, а выслѣдъ бувъ прямо знаменитый. Кулѣ, що продѣравлювали 11¾ мілѣметрôвъ грубу бляху зô стали Круппа, вôдбивали ся вôдъ 7¾ мілѣм. грубои бляхи зô стали Ґібелера.

— **Лѣдъ** на рѣцѣ Отавѣ, коло канадійского мѣста сеи самои назвы, заломивъ ся мин. пятницѣ въ хвили, коли совгало ся на ньому кôльканайцять осôбъ. Одна панна и двохъ высшихъ урядникôвъ втопило ся.

Чи мусить бути доля людска страшною?

На тім сьвіті, котрий зовуть також »долиною плачу« так мало щастя, а однак многі люде позволяють видерти собі навить сю дрібку роскоши, яка на підставі права житя належить ся їм. Тепер коли звістно, що істнують многі злодії людского щастя ніхто не перечить, що найокрутнійшими з них суть слабости, а особливо долегливости органів травленя, печінки і почок, котрі часто приводять до самоубійства і наслідків, що роблять жите людске нещасливим і непожаданим. Доля чоловіка, що терпить ті слабости, есть страшною. Він не може спати, а если усне, переражаючі сни страшать его, голова болить, его віддих воняе, его тіло слабне, пригноблене опановуе цілий его систем і такий чоловік виглядае мов ходячий труп, що не хоче жити, хотяй таке бажане есть великим гріхом. І чому-ж? Бо міг бути знов здоровим, если-б був тілько зачав вживати славний на весь сьвіт Тринера Американьский Еліксір Гіркого Вина, що привів тисячі бідних терплячих назад до житя і его приемностий як се стверджують безчисленні сьвідоцтва віридостойних осіб. І справді нема ліпшого средства на повизші слабости як се, бо сейчас по ужитю кількох фляшок хорий може спати, мае спокійні сни его умисл стае ясним, дістае охоту до праці і жите стае на ново притягаючим для него. Очевидно, се суть наслідки лиш Правдивого Тринера Лічничого Вина, яке можна дістати в аптиках а передовсім у Jos. Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago. Ill. Стережись безвартних імітаций!

Єси жертвою пôдвязокъ?

Наколи такъ, хочу щобы вы прійшли порадити ся зô мною перше, нѣжь ще бôльше грошей прійде ся вамъ выдати на пôдвязки и домашнй лѣки. Не буде васъ стояти анѣ цента порадити ся зô спеціялістомъ, котрый вже тысячѣ знемощѣлыхъ людей вылѣчивъ.

Памятайте! Се не робить нѣякои рôжницѣ якихъ бы вы средствъ не уживали, бо я вамъ покажу и доведу, що не лишь здѣлаю пôльгу, але зовсѣмъ вылѣчу килы моимъ

Хемічно-Електричнымъ Способомъ.

Зачисляю ся до тыхъ мало звѣстныхъ спеціялістôвъ, котрй ручать вылѣчати. Мôй списъ вылѣченыхъ пересвѣдчить кождого недужого, що може мати довѣре до мене. Мое лѣченя перевысшило всякй средства въ медицинѣ и въ ґеню ранъ за послѣдныхъ 50 лѣтъ.

Читайте сесе.

Вылѣченый рѣзникъ.

Поважаный докторе O'Malley!

Повинность спонукуе мене, абы вамъ написати. Въ тôмъ мѣстѣ е много осôбъ вамѣщеныхъ тымъ самымъ чимъ и я бувъ дôткненый, не маючи надѣѣ выгоити ся. Якъ былъ бувъ до васъ не зголосивъ ся о пораду и лѣченя, бувъ бымъ змушеный зовсѣмъ перестати працювати. Я бувъ надсадженый, але теперь, завдяки вашому знаню, чую ся дѣйсно вылѣченымъ. Працюю знову и то тяжко двигаю. Пôдвязки вôдкиненй вже (не маю потребы носити ихъ). Почитую ся за щасливого, а вамъ за се до смерти буду вдячный. Вамъ вôдданый у Armour & Co., Wholesale Meat House, Wilkes-Barre, Pa.

Wm. PATTERSON.

Моимъ лѣченемъ кождый мущина, женщина або дити можуть бути вылѣченй вôдъ надсадженя, безъ стародавнои, грôзьвои операціи; навѣть нѣхто нь е задержаный вôдъ працѣ.

Можу васъ представити многимъ особамъ, котрй були мною вылѣченй, але которй не бажають собѣ, щобы ихъ оголошувати.

Пôдвязки не вылѣчать 0 101 ПРОПУКЛИНУ.

Хто не-будь схоче бачити ся зô мною, нехай голосить ся на повизше поданый адресъ:

DR. P. ALEX. O'MALLEY

Офисъ въ Wilkes-Barre и Scranton, Pa.

Скрентонскій офисъ Burr Building, 134 Washington ave. Вилксберскій офисъ 160 So. Washington st.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

“Свобода”

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
До старого краю на рôкъ	$2.00

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або через експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Нумеръ телефону: 82.

Через нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраєвыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаємо.

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Туды стежка въ горохъ?

Царославнѣ подвижники въ Америцѣ обѣцяли Богъ зна що своимъ новонаверненымъ вôвцямъ. Казали: не будете нѣчого платити, попа дôстанете за дармо, образы, книги, дзвоны и т. п. — дармо, на церковь такожъ щось дôстанете и т. д. И многѣ повѣрили лестнымъ словамъ зводителѣвъ. Та чи справдѣ тѣ обѣтницѣ сповнились? Де-жь тамъ! Правда, въ кôлькохъ громадахъ платить попа Синодъ, деякѣ церкви дôстали въ подарунку книги, образы а навѣть дзвоны, дôстали и по пару центôвъ на церковь, але бôльшôсть тыхъ, що перейшли на царославіє, мусять платити на удержане попôвъ и церковь зъ своеи власнои кишенѣ неразъ навѣть бôльше якь по униятскихъ парохіяхъ. Се показують найлѣпше листы одного чоловѣка, що перейшовъ на православіє*), и те що написано въ царославнôй ґазетѣ »Ам. Правосл. Вѣстникъ« ч. 22. зъ сего року, на сторонѣ 473. Тамъ стоить, що »Майже въ кождôй парохіи (православной) епархіи истнує вже обовязкова рôчна вкладка (колекта) на церковь; колекта тая майже всюда однакова: самотный платить 3 доляры а жонатый 5 долярôвъ на рôкъ.« Кромѣ сего, якъ видно зъ того-жь таки „А. Пр. Вѣстника“, православнѣ збирають въ своихъ парохіяхъ другѣ колекты, котрѣ часто перевышшають много разъ рôчну колекту. Що-жь отже тутъ говорити о „униятскихъ здирствахъ“, якъ се звыкли робити царославнѣ подвижники?! Тай не треба забувати, що „униятамъ“ Синодъ не помагає анѣ нѣхто другій, они стоять своими власными силами. Але на тôмъ ще не конець. Послѣдными часами кричать царославнѣ батюшки, що тыхъ грошей, якѣ дає Синодъ имъ за мало, що треба, щобы ихъ овечки (Русины, що перейшли на царославіє) платили ще бôльше якъ до теперь. Батюшки стали выдумувати рôжнѣ способы, якъ бы то зробити, щобы Русинъ плативъ бôльше якъ до теперь, а не зрозумѣвъ ся на тôмъ! Се каже отверто „А. Пр. Вѣстникъ“ на ст. 474. Вôнъ каже, що если зажадати осôбныхъ обовязковыхъ вкладокъ на православ. місію, то люде станутъ »кікувати«, отже радить приказати кождому платити бôльшу колекту, себто по $5.00 на рôкъ, безъ взгляду на те, чи вôнъ самотный чи жонатый, а зъ кождыхъ $5.00 вôдраховувати по $2.00 на місію. Такъ каже „Ам. Пр. Вѣстникъ.“ А що, чи не гарно? Чи не мудрый зъ него Москаль? Та намъ здає ся, що нашѣ Русины, котрыхъ вôнъ за дуракôвъ вважає таки полапають ся на тôй штучцѣ.

Але бо и на тôмъ ще не конець. Царославна ґазета »Свѣтъ«, (ч. 42) роздумуючи надъ способами якъ зôбрати зъ людей грошѣ на місію (кромѣ тыхъ грошей, якѣ платить кождый на свою мѣсцеву церковъ) пише такъ: „чи не можна-бъ было войти тутъ въ соглашеніе съ тѣми компаніями, где роблятъ наши люди, щобъ брати его (сборъ, грошѣ на місію) прямо изъ ихъ заработнои платы (пейды)? То было-бъ, сдается и просто и не трудно, и вѣрно?“ Чи вы бачите добрѣ люде до чого се веде? Веде до сего, що царославнѣ подвижники, що обѣцяли декотрымъ легковѣрнымъ людямъ золотѣ горы, привели ихъ до сварнѣ, гнѣву и ненависти, приказали платити на свои церкви по 3 до 5 долярôвъ рôчно — теперь хочуть завести нову складку на місію и стягати грошѣ черезъ компанію при пейдѣ! Ну се вже пôдлота крайна! Не досыть, що стягають зъ братчикôвъ, що належать до »Общества Взаимопомощи« на свои церкви, то ще теперь хочуть вôйти въ спôлку зъ компаніями, тыми ворогами всякого робôтника и при ихъ помочи стягати зъ людей грошѣ!

Часъ вже опамятатись и пôзнати тыхъ вовкôвъ въ овечихъ шкôрахъ, що не лишь плюють на нашу народнôсть и вѣру, але поволи та всѣлякими штучками закладають на людей свое тяжке ярмо.

———

Та не лишь царославнѣ, але и католики хотять Русинôвъ »осѣдлати«, особливо въ Канадѣ, въ чѣмъ помагає имъ свѣдомо чи несвѣдомо новоприбувшій зъ Галичины о. Жолдакъ. Канадійскѣ католики, видячи, що Русины не мають до нихъ довѣрія та що своихъ церковныхъ маєткôвъ добровôльно имъ не дадуть, взялись на способъ. Они намовляють людей черезъ о. Жолдака и Кулявого, щобы маєтокъ громадскій бувъ записаный не на тростісъ, а лишь на громаду та щобы французкій бискупъ »отвиравъ« парохіи. Розумѣє ся, що се лишь вудка для тыхъ, що не розумѣють справы. Маєтокъ громадскій: церковь и т. и. пôсля права мусить мати своихъ представителѣвъ, (тростісъ), а если люде не выберуть тростісôвъ зъ помѣжь себе, зъ людей простыхъ (тростісôвъ новыхъ треба выбирати що року), то пôсля права такимъ тростісомъ буде бискупъ и вôнъ буде водити цѣлу парохію за нôсъ та ще при податкахъ будуть людямъ стягати на него грошѣ. Чи бачите до чого се веде? Правда, крутыми дорôжками, але таки до того, щобы Русинôвъ взяти за чубъ. Таке поступоване католикôвъ въ Канадѣ привело до того, що люде подѣлились на партіи, однѣ за католиками, другѣ противъ, а незадовго готово прійти до скаргъ и процесôвъ.

———

Люде! майте вже разъ розумъ. Не лѣзьте на вôльнôй земли у чуже: московске чи католицке ярмо. Богъ сотворивъ васъ Русинами и такими вы повиннѣ остати до смерти. Грѣхъ покидати рôдну матѣръ, грѣхъ покидати свою руску вѣру и руску мову. Свôй кусникъ хлѣба, хочь чорный, повиненъ бути для васъ дорозшій и смачнѣйшій якъ найдорозша страва зъ чужого стола. Не спускайтесь на чужу ласку, бо »спустивъ ся дѣдъ на паньскій обѣдъ, а безъ вечерѣ лягъ спати«. А кому смакуе московска нагайка або католицка опѣка, нехай втѣче геть зъ помѣжь Русинôвъ. Нехай утѣкає тамъ, де его не знають, бо той що каляе власне гнѣздо, а чуже хвалить — не вартъ зватись Русиномъ, не вартъ зватись и чоловѣкомъ. Такъ и порядный звѣръ не робить!

?

*) Они друкують ся въ „Свободѣ“ п. з. „Дещо про порядки.“

Уваги.

Ѣде нашъ чоловѣкъ електрачнымъ возомъ (стріт карою). Другѣ люде то гуторять що помѣжь собою, другѣ читають ґазету або книжку, иншѣ знову сидять спокôйно, а нашъ Русинъ вытягнувъ зъ кишенѣ ножикъ та, щобъ безчинно не сидѣти, ставъ краяти лавку, на котрôй сидѣвъ. Коли се побачивъ кондукторъ, прибѣгъ до него и зовсѣмъ слушнымъ обуренемъ крикнувъ: А ты що робишь?

Русинъ пôдвѣвъ лѣниво свои очи на Американця, а всмѣхаючись до него добродушно, вôдповѣвъ, вказуючи пôднесеный до горы ножикъ:

— Me got knife (я маю ножикъ).

Що се таке? Най кождый вôдповѣсть собѣ на те питане.

* * *

Гануси навкучило ся сидѣти въ ню йорскихъ „контрахъ“ самôтною, то-жь одного поранка сѣла на „трейнъ“ и поѣхала до Пенсилвеніи. Она казала, що ѣде до своякôвъ вôдпочати, але догадливѣ подруги перешептували ся, що Гануси остогидло дѣвоче жите и она поѣхала, щобъ позволити залюбити ся въ собѣ якому вуглярови, а опôсля пôдбѣчи зъ нимъ пôдъ шлюбный вѣнець. И справдѣ такъ стало ся. Заразъ слѣдуючого дня пôсля свого приѣзду до Пенсилвеніи залюбивъ ся въ нѣй молодый хлопець. Гануся казала, що и она его любить. Розумѣе ся, обое пôйшли до „скваера“ по дозвôлъ на вѣнчане. Не минуло трехъ днѣвъ, а Гануся покидає першого любчика, а вѣшає ся на шію другому, котрому освѣдчає, що тежь его любить. Хлопець радый и шкробає морковъ свому соперникови. Але у Ганусѣ серденько трохи обширнѣйше якъ у звычайныхъ людей, то-жь не надумуючись богато, чвалає пôдъ вѣнецъ зъ третымъ вже пôдстаршимъ мущиною. Коли еи спытали, чому она згордѣла тамтыма двома молодцями, она безъ намыслу вôдповѣла: Етъ, абы хлопъ бувъ та грошѣ мавъ.

А що? Може не вчена та не любяча женщина?

* * *

Стоить Иванъ, а передъ нимъ Андрѣй и Софронъ, що посварившись при склянцѣ пива, прійшли до него на злагоду. Иванъ годить ихъ якъ може, то просить, то заклинає, щобы не йшли до „скваера“, вкôнци вôдзываe ся до обохъ:

— Адже-жь уважайте, добрѣ люде, що то грѣхъ смертельный ненавидѣти братъ брата та за дурницѣ позивати ся до суду.

Андрѣй и Софронъ похнюпили головы и важко зôтхнули.

— Адже-жь вы такъ тяжко працюєте, по що-жь вамъ свою кервавицю выкидати въ болото — вы заплатите оба у „скваера“ за дурнѣсѣнько.

Андрѣй и Софронъ переступають зъ ноги на ногу, а Софронъ зô зворушеня вытягнувъ зъ кишенѣ колѣрову хустину и вычиститвъ собѣ здорово нôсъ.

— Чи не могли бы вы за тѣ грошѣ купити собѣ порядніѣйше убране, або мяса, або обернути ихъ на яку иншу, пожиточнѣйшу цѣль, то зъ того була бы слава Богу и людямъ.

Андрѣй пôдвѣвъ на Ивана очи, зайшлѣ слезою и вôдповѣвъ:

— Добре кажете.

А Софронъ:

— Та правда.

— Отже жь бачите — говоривъ Иванъ дальше. — Тôлько розмѣркуйте, яку бы вы були дурницю стрѣлили, удаючи ся до „скваера“. А хиба жь у „скваера“ мае бути бôльше розуму, якъ у мене, що вамъ добре раджу, а ще до того не такъ якъ вôнъ за грошѣ? Та-жь вы христіяне, вы люде! Чейже жь не думаете, щобы мертва палка полісмена була мудрѣйша за мене або за васъ та, щобы ажь она васъ годила — чей скорше мене послухаете, якъ того дерева.

Андрѣй и Софронъ порозумѣли цѣлковито вагу порады Ивана, бо склонивши ся єму, вôдôйшли. Иванъ радый бувъ, що погодивъ своихъ, а однакъ цѣкавый бувъ, де оба пôшли на перепросины, то-жь насадивши капелюхъ на голову, выйшовъ за ними на улицю. И що-жь побачивъ? Андрѣй пôйшовъ до одного „скваера“ и заскаржывъ Софрона, а Софронъ пôйшовъ до другого „скваера и собѣ-жь заскаржывъ Андрѣя Конець того всего бувъ той, що у одного и другого „скваера“ заплатити по 15 долярôвъ коштôвъ, але по „братерски“, оба на половину.

С. М.

Дописи.

З Northampton, Pa.

У нас, як і все в зимі робота йде поволи. Богато людей вичасовали, але ще богато робить люда, хоть не за велику плацу, але все ж таки роблять. Богато кумів повандрувало до краю бульби скробати, а як їм через зиму мине ся гріш — пожичуть у Мошка стівку-дві і знов привандрують сюда. „Союзове“ братство Успенія Пр. Богородиці (125 членів) вибрало на головнім мітинґу новий уряд. Братство стоїть дуже добре. Парохия спровадила собі великий дзвін з Cincinnati, O. за ціну $380.00 ваги 1400 фунтів.

Не шкодить згадати, що близенько коло нас в Catasauqa, Pa. есть православна церковця, до котрої належить аж 9 фамілій Москалів з земплиньскої столиці. Від часу, коли о. Мірон Волкай покинув царославіє і осів на гр. кат. парохиї в Plymouth, (а буде тому яких 7 місяців), не було ту православного попа, хиба часом о. Товт навідав ся, але як предсідатель братства кинув письмо до епископа, що як їм не дасть попа, то они знайдуть собі деінде дорогу, прислали їм еромонаха, здае ся, з Ansonia, Conn., котрий доїздить звідси по всіх пенсилвенійских портах царославія, як: Зелена гірка, McAdoo, St. Clair і др. Ми жиемо в згоді з нашими братами царославними, они-ж преці наші рідні брати, тай они тому не винні, що їх вхопили на вудку царославну, казали за $4000.00 побудовати церков, обіцяли золоті грушки на вербі, а тепер фіґу показали. Ми їм не шкодимо, бо і нема кому шкодити, они нам не перешкаджають, бо навіть не можуть, тай так собі тихенько жиемо в згоді.

За нашого бальзамового біскупа ми вже Богу дяковати призабули.

Громадянин.

З Winnipeg, Man., Canada.

Летом блискавки розвіяв вітер поголоску по Канаді, що Русини в Вінніпеґу запродали свою церков французкому опископови за намовою прибувшого ту о. Жолдака. Зажурилось неодно руске серце, що в самій найголовнійшій рускій кольонії в Канаді злапав вже Француз Русина за ніс тай повертае куди ся ему схоче. Все то пішло з вітром і пошуміло канадийскими степами, а церков громадска як була так і есть до сего часу. Що дальше станесь з тим маетком тяжко запрацьованим робучими руками, не знаю, але тепер еще церков громадска і дай Боже, аби так і зістало дальше. Не завадить при тій спосібности сказати канадийским Русинам про порядки в католицкій церкви в Канаді. Церков католицка мае свої права тут в Манітобі (за дальші провінциї не знаю). Єсли парохию отвиряе французкий бискуп, то робить тоту парохию корпорацийною і тогди він мае до неї право таке: насамперед мае надати там сьвященника такого обряду якого есть парохия, а властиво такого якого схоче; най буде і рускии, тілько, аби був французом підшитий, аби тримав сторону епископа і робив після его вказівок. Єсли ж сьвященник в чім небудь неповинуе ся бискупови, то бискуп сьміло виганяе его з парохиї. Навить хотяй би той сьвященик був найвідповіднійший для людей — мусить забирати ся з парохиї, а если-б люде хотіли сего сьвященника затримати при собі, в такім разї бискуп печатае церков і люде більше не мають до неї вступу. Друге, що если бискуп отвирае парохию, то мае до неї право, а відтак громадянам при податку обтягають пенсию для сьвященника, так само як і в старім краю. Пенсиї сеї не бере сьвященник, але бискуп і він виплачуе сьвященникови що ся ему сподобае. Так платять всї Французи фармери і жителї міст. Єсли думаете, що се неправда, то прошу ся поспитати других людей. Отже если бискуп отворить парохию, то заразом і надае еї свої права і тогди люденькове незнають звідки їх скубають. Мусить фармер в Манїтобі платити податок до еписко пального фонду місийного котрого найстарша голова е в Отаві: папский делеґат. Моя рада для Русинів така: записувати маетки громадскі як церкви так і інчі на громаду, а не на кого інчого і аби громада мала право до свого майна, а не хто інчий ту в Канаді так довго доки тут не буде руского епископа сталого. Не дати жадним чужим анї отвирати парохиї, анї рядити нею, підпирати самих себе, тримати все в своїх руках а з часом ту руский епископ бути мусить. Єще трошки пождіть, не кричіть на о. Жолдака, бо він лиш сповняе обовязок свого пана, а вам і сам казав: „я вас не силую, як хочете.“ Тут ніхто не може Русинів на то примусити. О. Жолдак сюда приїхав, аби оглянути як Русини стоять в Канаді; де поїде, прийміть его, а его ради або слухайте, або ні. Він вас до сего не примусить, анї примусити не може. Дайте ему поміч, як можете, аби міг вас всїх відвідати і придивити ся вашому житю, аби знав як вас після сего цїнити.

Ф. Т. Стефаник.

Зъ Ethelbert, Man., Canada.

Лѣто сего року было у насъ дуже мокре. Осѣнь была такожь мокра. Першій снѣгъ впавъ бувъ ще на Рождество Пр. Богородицѣ и лежавъ пару днѣвъ. Воды були всюды такѣ, що трудно было де перейти. Урожаѣ були дуже добрѣ. Акеръ пшеницѣ выдавъ 30—40 бушлѣвъ, а вôвса 60—80 бушлѣвъ. Люде вже повымолочували тай теперь возять збôже до стору за довги. А сторники вмѣють ту добре дерти: всѣ сторовѣ рѣчи рахують солоно, а за збôже платять якъ имъ подобає ся. Руского склепу тутъ нема, а придавъ бы ся дуже. Заробки сего року були такожь добрѣ: фармеры платили по $1.50 и $2.00 и вѣктъ. Нашѣ люде вже повертали зъ роботы, пôвôддавали зароблений грошѣ сторникамъ, а теперь знову мусять ити десь до роботы, щобы заробити на прожитокъ для родины на довгу зиму.

Дня 23. м. м. загостивъ до насъ о. Жолдакъ. Въ недѣлю 24. мавъ богослужене въ новôй церкви, котру вôнъ поблагословивъ. Народу зôбрало ся богато, бо была красна погода. Люде поприѣзджали зъ далека: однѣ зъ дѣтьми до хресту, другѣ до сповѣди, а иншѣ знову, щобъ бодай почути руского богослуженя, котрого декотрѣ не чули вже по пять лѣтъ. Въ недѣлю въ вечеръ вôдбувъ ся церковный мітинґъ въ присутности о. Жолдака, на котрôмъ раджено надъ справами нашои церкви. О. Жолдакъ обѣцявъ намъ, що буде старати ся, щобъ приѣхавъ тутъ рускій священникъ якъ найскорше. Утримане обѣцяли дати самѣ фармеры цѣлого дистрикту, котрый буде подѣленый на 5 або 6 церковныхъ громадъ. До остаточного порозумѣня ся, що до платнѣ священникови и его резиденсіи, мае вôдбути ся незадовго мітинґъ делеґатôвъ зъ кождои громады, правдоподôбно въ Сифтонѣ. На тôмъ мітинґу казавъ такожь о. Жолдакъ, щобы нашу церковь (котра ще не заинкорпорована*) записати на руску громаду въ Ethelbert.

На допись зъ Вінніпеґъ, котра була помѣщена въ ч. 46 ôмъ »Свободы«, жалувавъ ся о. Жолдакъ и казавъ, що вôнъ не намовлявъ нѣкого, щобы записували рускѣ церкви французкому бискупови, но противно, казавъ, що руска церковь въ Вінніпеґъ есть записана на »тростисъ«, а вôнъ радивъ, щобы переписали еи на цѣлу громаду**) но не на французкого бискупа. 28 го м. м. поѣхавъ о. Жолдакъ до Вінніпеґъ, а зъ вôдтамъ мае удатись до Едмонтонъ.

М. Фекула.

*) Заинкорпована, значить записана, якъ одна зъ многихъ католицкихъ церковь въ Канадѣ, що творять разомъ одно тѣло (корпорацію). Того и не треба робити, бо тогды буде Русинамъ: вѣчная память — аминь.

**) Сей „трикъ“ поясненый въ першôй статѣ въ сѣмъ числѣ „Свободы“.

Справы „Р. Н. Союза.“

ГОЛОВНЫЙ УРЯДЪ:

Предсѣдатель:
Rev. A. BONCHEVSKY,
10 May str.
ANSONIA, CONN.

Секретарь:
D. D. PYRCZ,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Касіеръ:
ALEX SHLANTA,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

Въ мѣсяцю Октобру б. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючѣ новѣ члены:

	Число въ гол. книзѣ:
JERSEY CITY, N. J.	
Зущакъ Иванъ	1707
Бѣгунякъ Василь	1707
Юричъ Иванъ	1708
Галушка Асафатъ	1709
Смій Михаилъ	1711
BROOKLYN, N. Y.	
Варичь Францишка	1220
COHOES, N. Y.	
Бабякъ Петро	1872
Корѣнь Гнатъ	1072
Дуда Романъ	1873
PASSAIC, N. J.	
Гриня Петро	180
Петрикъ Кость	180
LANSFORD, PA.	
Барила Андрѣй	2385
Гойда Микола	2385
Мадей Андрѣй	2386
Надубѣньскій Микола	2386
Фецьо Иванъ	2386
Тхôръ Стефанъ	2387
Иавликъ Михаилъ	2388
PRICEBURG, PA.	
Фикъ Семенъ	1013
Фалатъ Илько	1274
POWHATAN, W. VA.	
Кнапъ Андрѣй	2289
Петрикъ Петро	2289

(Дальше буде.)

Д. Пирчъ,
секретарь

Щобы вилѣчити простуду в однім дни,
бери Laxative Bromo Quinine Tablets. Всї аптикарі звертають гроші, єли не вилїчать. Підпис E. W. Grov-а на кождім пуделку.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ПОСМЕРТНІ ✝ ВѢСТИ.

Тимко Ходаба, родомъ зъ Реґетова, повѣту горлицкого, Галичина, чл. „Р. Н. Союза", ч. гол. кн. 417, умеръ въ Jersey City, N. J. дня 15. новембра, 1901.

Юлія Ханасъ, жена Данька Ханаса, чл. „Р. Н. Союза", ч. гол. кн. 1204, умерла въ Йонкерсъ, Н. Й. дня 7. децембра, 1901.

Вѣчная имъ память!

Квитъ

на $600 (словами шѣсть сто долярôвъ), котрі я нисше пôдписана отримала яко посмертну запомогу по моимъ мужу бл. п. Іосифови Шафранъ зъ касы „Р. Н. Союза"
Jersey City, N. J. 5. дец. 1901.

Анастазія Шафранъ.
Свѣдки: о. Н. Пôдгорецкій, Діонизій Голодъ.

Квитъ

на $600, словами шѣсть сотъ долярôвъ, котрі я дôстала яко посмертну запомогу по моимъ мужу бл. п. Михаилѣ Оленичь, зъ касы „Р. Н. Союза", за що сердечно дякую цѣлому урядови „Р. Н. Союза"
Мейфілдъ, Па. 28. септ. 1901.

Ева Оленичь.
Свѣдки: С. Трембачь, А. Трембачь.

Квитъ

на $600, словами шѣсть сотъ долярôвъ, котрі я ниже пôдписана получила вôдъ касіера „Р. Н. Союза" яко посмертну запомогу по моимъ мужу бл.п. Петрови Куленичь, котрый померъ дня 25. августа. За такъ скоре выплачене складаю сердечну подяку урядови „Р. Н. С."
Мейфілдъ, Па. 31. окт 1901.

Марія Куленичь.
Свѣдки: А. Иваникъ, Ш. Роздѣльскій.

НОВИНКИ.

Дôстане безплатну пораду.
Каждый, хто мае яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Еміґраційного Дому въ Америцѣ на адресу: REV. N. PIDHORECKY 61 SUSSEX STR., JERSEY CITY, N. J.
Руско-Народ. Еміґраційный Дôмъ мае свого руского адвоката въ краю.

— **Небувала** въ сѣй порѣ злива и буря перелетѣла въ ночи зъ дня 14. на 15. с. м. понадъ повѣтъ Лакована, Па. Мѣста розложенѣй въ яругахъ, якъ Блейкли, Олифантъ, Прайсбурґъ, Па. и пр., що лежать надъ рѣкою Лакована, були просто позаливанѣ. Кôлька майнôвъ затопила вода, кôлькадесять будынкôвъ е знищеныхъ, кôльканайцять штукъ худобы и двохъ людей погибло. Въ Олифантѣ кôлька родинъ середь ночи мусѣли утѣкати зъ загроженыхъ домôвъ.

— **Зачуваемо,** що православный батюшка въ Олдфорджь, Па. не позволяе своимъ парохіянамъ бути кумами для уніятôвъ. Недавно тому одень „уніятъ" пôйшовъ просити свого давного знакомого за кума, але батюшка заказавъ ему ити „тримати дитину." И такъ люде, що були собѣ приятелями, мусять розойти ся з причины батюшки. До чого здолость таке ширене религійного фанатизму — годѣ знати. Давно також, що въ вôльной Америцѣ могуть найтись такѣ нерозумнѣ люде, що позволяють собѣ навѣть въ тôмъ розказувати, чи ити за „кума" або нѣ.

— **За** зловлене Г. Дж. Фляйшмана, бувшого касіера банку въ Лосъ Анджелесъ, Кал., котрый здефраудувавъ 150 тысячь долярôвъ и пропавъ, назначено 7.500 долярôвъ нагороды.

— **Хто** мае 25. и 26. число «Свобода» зъ 1900 року, най зволить ласкаво прислати его до нашои редакціи.

— **Нашимъ** поселенцямъ не весело жіе ся въ Бразиліи. До Галичины доносить зъ Ріо Кляро (Парана) якійсь Т. П., мабудь нашъ дописуватель Теодоръ Потоцкій, що Бразилію навѣстили сего року неурожаѣ, все въ поли пропало, а о зарôбки дуже тяжко. Людоньковe бѣдують.

— **Тартаки** спôлки Oldham & Son's положенѣ мѣжь 2-ю и 3-ю улицею въ Бруклинѣ, Н. Й. выгорѣли дня 11. с. м. Шкода выносить 75 тысячь долярôвъ.

— **П.** Бойко зъ Sifton, Man., Канада пише намъ: »Чекали мы на о. Жолдака, думали, що вôнъ розвеселить наше серце, а вôнъ пхнувъ у него ножемъ, а латинникôвъ и хрунѣвъ пôднѣсъ пôдъ небеса.«

— **Угорского** Русина, чи Словака, Мих. Сухого зъ Реверъ, Па. переѣхавъ инджай. розрываючи нещасного на три куснѣ.

— **Попôдъ** Ню Йоркъ зъ Джерзи Сити до Бруклина хоче Pennsylvania R. R. Co. збудувати великій желѣзничій тунель. До теперь, якъ звѣсно, нема безпосереднои комунікаційнои звязи мѣжь сими мѣстами: треба кôлька разôвъ перевозити ся черезъ воды. Згаданый тунель усуне сю недогôдность, бо пôде вôдъ пенсилвенійскои станціи въ Джерзи Сити пôпôдъ рѣкою Гудсонъ до 33 улицѣ въ Ню Йорку, а вôдти заверне попôдъ Истъ Риверъ до Лонґъ Айлендъ. Тунель мае коштувати 995 тысячь долярôвъ. Компанія одержала вже навѣть концесію на его будову и закупила вôдповѣдний ґрунта.

— **Тютюновый** тростъ зъ закладовымъ капіталомъ 7 міліонôвъ долярôвъ зъорґанізувавъ ся на Филипинахъ.

— Хто друкуе вамъ статуты, бальовѣ тикеты, наголовки листôвъ, копертки: мадяръ, жидъ, Англичанъ? Чому жь не идете ку свому чоловѣку Русинови, котрый вамъ красше и таньше зробить? Его адресъ: В Саричь, 517 E. 13th Str., New York City.

Продав коня.

Нарис з житя Малоросів*) — написав Максим Ґоркий.

В селї Церковщина ярмарок; вози і фіри поуставлялись густо один коло другого в довгі ряди. Тисячі голосів свирлують тяжке і душне повітре. Люде балакають, торгують, купують; понад те вирізняють ся сьпівучі, чисті голоси жінок.

Малорос говорить в одній минутї за двох жидів, а циган за трох жидів. Малороса можна порівнати з каноною, жида з стрільбою, а цигана з скоро стрільною машиною. Серед натовпу циган вирізняєть ся присмаленою краскою тіла, чорним волосєм і білими зубами, як у грабіжних звірят; характеристичні і пристрастні звуки єго мови, що дивно відбивають ся о ухо, трудно уловити. Звороти і рухи єго, за якими годі слідити без сьміху, а бистре, чорне око з голубо білою рогівкою зраджує хитрість і лукавство. Зручний і підхлібний наче той лис в байці, а щирить зуби, як голодний вовк.

Чотири цигани обступили Малороса і наче тримають на увязи, обкидаючи єго штучками своїх приговорювань. В голові тяжко думаючого Малороса те все обертаєсь мов млиньске колесо. Він стоїть, шкробає ся в голову і тяжко думає.

Він провадить на узді молодого коня, котрого так обсїли мухи, як єго цигани. Ту купку окружило много цікавих, котрі слідили уважно, як піде купно.

„Та чекай бо...", — каже Малорос.

„Чого ту чекати!" — кричить циган... „Маю чекати, та через чекане дороблю ся тілько жебрацтва. Біг-ме, кажу тобі, про мене моїм конем може їхати сам губернатор до Петербурга. Ось який мій кінь. А твій що варт? Обое звірят хиба лиш в тім собі подібні, що твій кінь має також четверо ніг і хвіст. Але що за хвіст?" — Се помело, а не хвіст."

Циган насильно хватає коня за хвіст, моцує своїми руками, обзирає очима і говорить без кінця.

Єго товариші єму відраджують: „та дай єи спокій, прецінь лиш шкоду маєш через заміну."

„Сли маю шкоду, то се моя шкода! Чи-ж я не пан свого коня і своїх грошей! Мені сподобав ся чоловік і я хочу єму прислужитись!" — Дядько, каже своє слово."

Малорос знимає баранкову шапку, і оба горячо добивають торгу...

„То Боженько благослови!" — кричить циган... „Ту маєш мого коня, але знай, що маєш подякувати мому доброму серцю. Бери і доплати ще пять папірків... То всьо! Но, прибий."

Малорос спускає свою тяжку руку в руку цигана і каже:

„Два додам!"
„Півпята!"
„Ні, два!"

Циган лупить по долони, аж лящить, так що хлописько з болю аж здригаєсь і уважно оглядає свою долоню, чи ще ціла.

„Штири рублі!"
„Два!" — відповідає завзято Малорос.

Циган злостить ся і рипить: „йди до своєї баби і скажи єї, що ти за осел!"

„Півтретя...", — каже Малорос.
„Торгуй же ся!"

Торг починаєсь на ново, і руки знов в роботі.

„Та бери вже живну, тобі на щасте а мені на шкоду; я не хочу, дивій чоловіче, ані одного шелюга з кишені тобі витягнути, бо пич не маєш. Даш півчварта?"

Малорос заперечує головою, вдивлюючись в кудли цигана.

„Три і чверть буде?"
„Ні."

„Бодай би твоя баба сказала тобі сто раз ні, коли попросиш єї о миску борщу... Дай три рублі і маєш коня... Також ні? То вже дай гроші і най я стану біднїйший за мої гроші і мою добру шкапу."

Поміняли ся кіньми і Малорос потягнув своєю дорогою, ведучи на узді високу кантзоновату шкапу, що вірнодушно підносила свої сухі передні ноги. Єї незгляні очи смотріли сумно на громадки людей, на яких гляділа байдужно.

Небавом верне Малорос спішно назад. Він прискорює крок, так що кінь не може за ним йти, і виглядає завстиджений та непорядний.

Цигани приглядають ся спокійно, як він надходить, і щось говорять між собою в своїй циганьскій мові:

„Та бо то якесь шахрайство, антерес не важний!" — кричить Малорос і трясе головою, зближуючись до циганів.

„Що за антерес?" — розвідуєсь один з циганів.
„А во той... Ви мені..."
„Що ми тобі?"
„Чекайте бо! Ви мені..."
„Так, що такого?"
„Та позволь мені сказати..."

„О що хочеш питати?" Наступає докучливий дотеп, товпа сьміє ся. Ошуканий Малорос в своїй безрадности відкликуєсь до товпи.

„Добрі люде — порадьте мені. Они заміняли оту беззуба шкапу за мого доброго коня, що має всі зуби!"

„А де ти дів очи?" — питає Малороса сиволосий старець.

„З циганами не заходи в жадні антереси!" — обзиває другий...

Ошуканий оповідає, що заглядав коневи в зуби, але не звернув уваги на горішні зуби, з яких бракує три. Певнісько колись діставав добре по мордї і через те стратив три зуби. До чого ж він тепер здав ся? Їсти не може — се видко з єго запалого живота. Два, три хлопи з між товпи стають по стороні Малороса, приходить до сильної перепалки, а голоснїйше понад всї кричить і кидаєсь циган.

„Мій дорогенький, чого кричиш, чи не знаєш, що належить до купна коня? В тім ділі треба так само осторожно поступати, як при виборі жінки, справа так само важна... Слухай но, я оповім тобі історию; було раз трох братів, два з них були розумні а третий дурний — один з тих двох то я, а третий то ти!..."

Рівночасно прочі цигани кричать та вприкують хором і підбадьорують свого товариша. Малороси відповідають повільно, а товпа чимраз більшає і товпить ся.

„Що-ж мені робити, добрі люде?" — питає нерішучо ошуканий і несьміло.

„Йди на поліцию!" — наклікують.
„Так і зроблю!" — повідає рішучо.

„Чекай, чоловіче!" — процїджує через зуби циган. „Ти хочеш мене знищити. Добре, най буде. Дай мені три рублі — а я віддам тобі коня назад. Не хочеш? То дай два! Тепер йди і скарж!"

Малоросови не хоче волочитись по судах і він відтягаєсь. Зі всїх сторін єму доражують, але він глухий та німий, і вагаєсь. Нарешті рішаєсь...

„Слухай но", — каже він роздражнений, „най Бог тебе судить. Віддай мені мого коня — а моїх півтретя рубля пропали, які я тобі доплатив... Хороба і чорт на тебе, ошукуєш таки очевидячки!"

Циган ошукує Малороса і ще дає до пізнаня, начо-б висьвідчував найбільше добродійство.

„Тепер то розуміємо!" — сказали собі Малороси стали розходитись з повним узнанем для циганьских способностей.

А. Б.

*) В тім оповіданю М. Горкий зве Русинів книжковою назвою Малоросами (Little-Russian) і так звуть Русинів-Українців Москалі, а себе зовуть Великоросами.

— **В Нортгемптон, Па.** 27. октобра 1901 р. зістав вибраний новий уряд на мітинґу братства Успения Пр. Богородиці в гали під церквою. Урядники слідуючі:
Михайло Петрик, предсідатель,
Стефан Цап, заст. предсідателя,
Михайло Дода, секретар,
Ілько Ярощак, заст. секретара,
Николай Кравчишин, касиер,
Іван Кимак, заст. касиера,
Йосиф Ґерепда, Іван Кимак, Іван Попадич, } контрольна комисия.
Гаврило Онущак, секретар „Союза",
Николай Олекса, капитан,
Іван Войтановский, заст. капитана,
Йосиф Петрик, } надзиратель хорих в Нюпорт,
Йосиф Чапута, заставник,
Іван Кимак, } господар до цвинтаря і до братства,
Стефан Бодияс, Йосиф Ксьонц, } післанцї.

ОГОЛОШЕНЄ.

Важне для рускихъ дѣвчатъ и женъ!

Безъ вступного буде ся прійматн въ грудни 1901 и въ сѣчни 1902 р. до сестричного братства св. Ольги въ Джерси Сити, Н. Дж., въ Бруклинѣ, Н. Й., въ Ню Йорку (на горѣ и на долѣ мѣста) въ Бльомфілдъ, Н. Дж., въ Елизабетѣ, Н. Дж. и въ Гекенсекъ, Н. Дж. Мѣсячно выносить лишь 25 ц., а користь велика, бо сестр. братство доглядае въ слабости и платить по 2 дол. 50 ц. тыждневои запомоги, а 100 дол. въ разѣ смерти. Теперь числить братство около 400 членôвъ, а коли дôйде до 500, то пôдвысшить ся запомогу. Не вôдкладайте довше, а приступайте сейчасъ, бо жадна зъ васъ не знае, що еѣ завтра чекае. Пріймае ся въ вѣцѣ вôдъ 8 до 35 лѣтъ. F16

Женатый.

Оженивъ ся козакъ Латка,
Тай босый и голый;
Опинивъ ся пôдъ пантофлемъ
Въ жѣночôй неволи.
Давно пышна, недоступна,
Товста, горда штука —
Нынѣ лысый, худый, бѣдный,
Мовь Ицкова сука...
Й нема дива — сиротина
Мусить гôрко прѣти:
Жѣнка въ мѣстѣ зъ парубками,
А вôнъ — бавить дѣти.

Чалый.

0 102

ВСЯЧИНА.

Хиньскі приповідки з об'ясненями.

Німецкий місіонар Ф. Олінґер помістив в одній німецкій часописи приповідки, списані ним в хиньскій провінциї Гзінґва. Деякі з них подаемо:

1) Сарапча вабить когута.

Кажуть хлопцям, у яких звичайно більше дитячої відваги як сили, коли хочуть мірятись зі старшими та сильнїйшими.

2) Утни когутови голову і позволь придивитись малпам.

Малого злодія треба карати, щоб запамятали собі великі злодії; звичайно бунтівників карають, щоб їх вождів настрашити.

3) Бити по траві і страшити вужі.

Сли вистарчають лагідні средства, то треба ограничитись ними.

4) Кіт, що мишкує в девятьох домах.

Так говорять о тих, що журять ся без потреби чужими справами.

5) За три роки не годен жадної миши не зловити!

За три роки вже трапить ся нагода відвдячитись; дасть ся щось зробити з часом.

6) Хоть би як грубою була шкаралупа качого яйця, то все має нори (дірки).

Нічого не дасть ся крити, що єсть явним. Запакуй каче яйце в червону глину і сіль, то сіль дістанесь дірками в середину яйця і засолонить єго. При святочних обідах не повинно бракувати чорних, вонючих яєць, бо Европейцям і такі подобають ся.

7) Примушена курка не несе яець.

Робота не може бути добре зроблена, сли не походить з доброї волї. Люде з провінциї Гзінґва годують богато курей і торгують на велику скалю покладками. Звідси ті приповідки.

8) Докладати дерева, сли печ горяча.

Значить тілько, що наше: доливати оливи до огню.

9) Порожний корабель (шиф) — повне човно.

Кажуть, сли син забере всьо батьківске добро, а родина бідує, або сли спільник забере сам зиски, а прочі спільники банкротують.

10) Море хоть як широке, то кораблї ударяють ся.

Значить, що і найбогатший має потреби.

11) Ноші зломились в пів дороги до стациї.

Велике нещасте; або сли муж вмре і оставить женї дрібні дїти. Хинцї уживають лектик (ношів) до переношеня людий.

12) Бачиш москіта на горі з заложеними ногами.

Те само, що наше: чуєш як трава росте, або бачиш чуже під лїсом, а свого не бачиш під носом.

13) Правдиве золото не має вартости, золото глупих має богато відбирателїв.

Людей часто ошукують; брехня скорше розширить ся, як правда.

Лишь до Нового Року!

Хто принесе або пришле впростъ до нашои редакціи предплату за „Свободу", тому вышлемо почтою тѣ книжки, котрі вôнъ собѣ самъ выбере —

ЗОВСѢМЪ ЗАДАРМО.

Мусить однакъ прислати найменче рôчну предплату, то есть два доляры.

За два доляры присланыхъ за „Свободу" мае право выбрати собѣ книжокъ вартости 50 центôвъ.

За присланыхъ намъ 4 доляры, мае право выбрати собѣ книжокъ на 1 доляра, за 6 долярôвъ предплаты дôстане книжокъ вартости $1.50 и такъ дальше. Словомъ, за кожду рôчну предплату за „Свободу" дôстане книжокъ вартости 50 центôвъ.

АЛЕ ЛИШЬ ВÔДЪ ДНЯ ОГОЛОШЕНЯ СЕГО ДО НОВОГО РОКУ.

Хто ажъ по Новôмъ Роцѣ надôшле предплату, сей такого дарунку не дôстане!

Списъ книжокъ, зъ котрыхъ могуть собѣ предплатники выбирати:

Американьскій шляхтичь	15
Богъ надежда (костяна оправа)	$2.50
Бесѣды про часы козацкі	75
Безъ працѣ, казка	20
Борба клясъ	10
Библія мала	30
Библія велика	50
Байки Павла Свого	25
Букварь угроруский	15
Багнітки	10
Великій Изборникъ	$4.00
Весела книжочка зъ образками	30
Вôдкрытье Америки	10
В царстві сатаня	50
Гумористика	10
Двѣ хлопскѣ державы	5
Дезертиръ, Ковалева	60
Дика панѣ	70
Два старцѣ	10
Де що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Добра Настя	10
Де-що про землю	10
Дорога, повелї Стефаника	60
Енеїда Котляревского	50
Зъ вершинъ и низинъ	1.50
Зъ села	20
Зъ чужихъ зѣльникôвъ, оповѣданя	1.00
Забобоны та ворожбицтво	20
Записки школяра	20
З житя, оповідания	60
Іван Гус, гуртовий спів, Лисенка	50
Календаря (на р. 1902)	10
Календар Просьвіти (на 1901)	20
Календарь для Ам. Русинôвъ (1901)	25
Казки Андерсена	25
Коломыйки	30
Коваль Бассімъ	60
Катехизмъ	10
Коляды и щедрôвки	10
Казки Ірімôвъ	25
Канадійска Русь	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Капиталъ и праця	10
Камяна душа	10
Карби — гуцульскі новелї	30
Кухарка руска	70
Листы зъ чужины	1.25
Лихій день, комедія	10
Лись Микита	50
Маруся, оповѣданє	25
Молитвенникъ для дѣтей	10
Молитвенникъ	$1.20
Молитвенникъ для дѣтей	20
Мертвецкій великдень	10
Микола Палкинъ	10
Нечитальникъ	50
Нашй звѣрята	25
Новомодный спѣванникъ	15
Надельмаєръ	10
Народнї казки	25
На добродѣйнй цѣли, комедія	35
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинôвъ	15
Нарід в неволї	10
Наталка Полтавка	20
Образки для дѣтей за оденъ	1 ц.
Оповѣданя Марка Вовчка	30
Оповѣданя С. Макара	15
Образки зъ Америки	10
Оповѣданя Сторожевка	10
Оповѣданя для дѣтей	20
Опришок Яношік	25
Оповідання Сороковского	70
Порадникъ лѣкарскій	25
Пѣснословець	40
Псалтиръ	90
Pid Krestom (мол. лат. буквами)	$1.00
Повѣсть Устіяновича	80
Поезиї Гейного	50
Протестъ галицкихъ Русинôвъ противъ мадярского тысячолѣтія	10
Про вôдкрытя зѣть рôзныхъ країв свѣта	10
Панщина и еѣ скасоване	30
Покарана лож, комедія	10
Повѣсти Федьковича	20
Подорож до краю великанів	25
Паньскі жарти	30
Піснословець	45
Перед і за кулїсами	50
Перли, Лопатиньского	50
Рускій букварь	5
Руско-украинска література	20
Розказы про небо и землю	10
Розказы про силы природы	10
Робінсонъ Крузо	10
Русини пряшівской епархії	35
Спомини А. Гончаренка	10
Словарь російско-укр. (4 томы)	6.00
Старый Єфремъ	10
Сім казок	50
Судний день	40
Словаки чи Русины	40
Творы Гр. Квѣтки	1.00
Творы Ст. Руданьского	50
Тымко Гаврилюкъ	15
Учитель, комедія	30
Хвалите Господа	1.20
Хрунѣяда	10
Хлопы и хлопска справа	5
Хмельницкій и Хмельнищина	15
Хлѣбъ душѣ	80
Хлопскѣ пѣсни	10
Читанка для II. клясы	30
Читанка для III. клясы	40
Читанка для IV. клясы	50
Читанка для молодѣжи	10
Якъ чоловѣкъ збйшовъ на пана	50
Якъ повставъ свѣтъ?	15
Якъ Русины стали христіянами	10
Якъ дбати о здоровле	25
Яблочникаръ, комедія	15
Як когам роги виправляють	10

Всѣ попередні списы и цѣнники книжокъ суть неважнѣ.
SVOBODA, Box 418, Olyphant, Pa.

Застановляють капель і усувають простуду.

Laxative Bromo Quinine Tablets лічать простуду в однім дни. Не вилічать — не плати Ціна 25с.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
3 N. Main Str , Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнѣ папары и повномочія. 4-02

ВЕСЕЛИХ СЬВЯТ!

Безплатна наука в International Correspondence Schools в Скрентон, Па., є найлїпшим рідвиним подарком для молодого хлопця або дівчини.

Тисячі хлопців і дівчат користають нині з науки, яку одержали при помочи наших кореспонденційних шкіл.

Пишіть по докладні інформациї до International Correspondence Schools, або до M. A. SWEENEY, 226 Wyoming Ave, Scranton, Pa.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу ґазету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене напередъ.

Где есть?

Устим Яв. Гаврилченко, з Антонівки, херсоньскої ґубернії (Росия) Перейшов російску границю в Марті с. р. і в Австрії як би у воду впав. Хто би знав его адрес, нехай напише до

L. Dedul,
EUREKA, So. Dak.

F19

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій с т о р ъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнѣ склянки доливае.
Є циґара, є и галя
На мітинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

Гавріилъ Малинякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN. PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

Сало! Сало!

Насъ перазъ питали за старе краеве сало, але мы не знали, хто его продае. Теперь най памятають всѣ, що старе, дво и три-лѣтне краеве сало продае въ Америцѣ лишь:

GEO. RETIK,
13—15 N. Gilbert Str., Shenandoah, Pa.

Є се оденъ зъ найстаршихъ рускихъ бизнесменôвъ въ Америцѣ. Мае красны готель, добру ґросерню и безпечно посылае грошѣ до старого краю.

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —
ВАСИЛЯ ТУРКА
на Сторджисъ, Па.

Продае свѣжѣ трунки и добрѣ циґара. Мае такожь галю — на весѣля и другѣ забавы.

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшѣ напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки доскональѣ, цигара дуже добрѣ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

Юрко А. Прокоповичь,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на митинґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

CHRISTIAN SCHMIDT,
203 W. Coal Str.
Shenandoah, Pa.
САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ!

Я утримую на складѣ найлѣпшѣ напитки, якъ темперенційну соду, джиндерейлъ, саспрела, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.

Ану салуністы спробуйте, а переконаете ся!

ОДИНОКИМЪ
найзручнѣйшимъ рускимъ друкаромъ въ Америцѣ есть:
ВАСИЛІЙ САРИЧЪ.
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.

Ôнъ вамъ выготовить всякѣ друкарскѣ працѣ красно и дешево, яко нихто иншій въ Америцѣ. Ôнъ друкуе на рускôмъ, словацкôмъ и англицкôмъ языку: статуту, бальовы тикеты и всьо, що тôлько для братствъ и поодинокихъ людей є потребно.

Адресъ: V. V. Sarych, 517 E. 13th St. NEW YORK, N. Y.

F01

Чи суть чуда на свѣтѣ.

Такъ пытають себе люде, котрѣ, можна сказати, чудеснымъ способомъ були вылѣченѣ зъ рôжныхъ тяжкихъ недугъ.

Не були се чуда, лише знане.

Хто терпить на яку не-будь хвороту, а хоче зъ неи вылѣчити ся; хто бажае прійти до давного доброго здоровля, силы и меткости — най уважно прочитае тыхъ кôлька стрѣчокъ.

ЧУЛИ ВЫ ВЖЕ ДЕ-ЩО О ПРОФЕСОРѢ COLLINS?

Без сумнѣву, що такъ, бо его слава и звѣсне имя лунають по цѣлôмъ свѣтѣ. Вôнъ студіювавъ много, не лишь на славныхъ европейскихъ университетахъ, але такожь и въ Америцѣ. Довгѣ лѣта старавъ ся набрати досвѣду и доскональвъ ся въ лѣкарскôй штуцѣ швидко, тымъ бôльше, що природа надѣлила его невзычайными здôбностями, быстротою и великимъ розумомъ.

Днесь професоръ Collins е славнымъ на весь свѣтъ, а не лише звычайнѣ люде удають ся до него о помôчь въ разѣ недуги, але й найлѣпшѣ лѣкарѣ засягають его рады, тай просять о выяснене, наколи не можуть поняти симптому якоись недуги.

Можна смѣло твердити, що кого вôнъ не вылѣчить, того вже нѣхто на свѣтѣ не уздоровить.

ПРОФЕСОРЪ COLLINS ПРОВОДИРЕМЪ ЛѢКАРѢВЪ ВЪ ЛЯБОРАТОРІИ.

Сей зручный а славный лѣкарь заложивъ институтъ пôдъ именемъ „The Professor Collins New York Medical Institute“, 140 West 34th St. въ Ню Йорку, абы тымъ лекше мôгъ спѣшити зъ помочію страдаючôй людскости.

Въ тôмъ институтѣ тысячамъ а тысячамъ привернено вже здоровле, а мѣжь тыми соткамъ соткамъ Поляковъ и Словакôвъ. Зъ причины браку мѣсця подаемо ту лишь деякѣ короткѣ листы, котрѣ заслугують на увагу.

Youngstown, O., 1. вересня, 1900.

Пане Професоръ Collins!

Посылаю Вамъ свою фотоґрафію въ доводъ, що я вже здоровъ. Черезъ 5 лѣтъ бувъ я недужій. Оденъ лѣкарь твердивъ що маю мошна нездоровѣ, другій, що мушкулы затвердѣли, третый, що мôй мѣхуръ въ непорядку и т. д. Безлѣчь гроша я выдавъ на лѣкарѣвъ, а й довгій часъ лежавъ въ шпиталі. Вы одні вôдъ разу пôзнали мою хвороту, а вашѣ лѣкарства за два мѣсяцѣ привернули менѣ здоровле.

Зъ братерскимъ поважанемъ
ВАСИЛЬ ГРИШЬ.

Scranton, Pa., 5 липня, 1900.

Высокоповажаный Проф. Collins!

Сама не знаю, якъ выразити Вамъ свою подяку за освободжене мене вôдъ тяжкои болѣзни. Я терпѣла скаженѣ болѣ въ мяснахъ, кололо мене въ боцѣ и въ крижахъ. Ахъ! страшно я терпѣла. Радила-мъ ся многихъ лѣкарôвъ въ краю, лѣчили мене професоры зъ Пешту, та все безуспѣшно. Мабуть вже не буду вылѣченою, такъ гадала я собѣ, однакъ, прійшовши до Америки за сыномъ, удала-мъ ся до Васъ о помôчь. Лѣкарства, котрыхъ Вы менѣ два разы прислали, здѣлали тѣ чудеснѣ наслѣдки, що днесь дякувати Господеви — чую ся здоровою

Зъ дякою и поважанемъ
МАРІЯ КОРЕШКА.

Detroit, Mich., 15 серпня, 1900.

Професоръ Collins въ Ню Йорку.

Высокоповажаный Пане!

Ваша слава широкою филею плыве по свѣтѣ, але наколи-бъ королѣ и цѣсарѣ свѣта знали о вашôмъ глубокимъ знаню, безъ сумнѣву не дали бы Вамъ лѣчити бѣдныхъ людей, лишь задержали-бъ Васъ для себе. Мене стрѣтило се нещасте, що упавъ емъ зô сходôвъ и такъ якъ ся тяжко. Мавъ-емъ порунтаній кости и такъ бувъ покалѣченый, що лѣкарѣ, котрѣ мене лѣчили, не робили надѣї на мое вылѣчене. Вы однакъ зовсѣмъ мене уздоровили. Днесь жалую лишь, що не можу Вамъ сего гôдно вынадгородити.

По вѣкъ вдячный Вамъ
ИВАНЪ ПИЛЯРСКІЙ.

Pocahontas, W. Va., 6 мая, 1900.

Любый Пане Професоръ!

Най Вамъ Господь Богъ заплатить за Вашу помôчь. Шѣсть лѣтъ була я недужа, удавала ся до докторôвъ, але безъ успѣху, бо они не могли розпôзнати хоробы. Каждый говоривъ инакше. Прійшло ся вже лагодити на смерть. Але на конець захотѣло ся ще разъ попробувати и нынѣ дякую Богу, що удала-мъ ся до Васъ. Вашѣ лѣки усунули болѣ; днесь я сильна, здорова, а навѣтъ потовстѣла. Люде говорять, що выглядаю о 10 лѣтъ молодшою.

Зъ краснымъ поздоровленемъ
АННА КОВАЧИКЪ.

ВЕЛИКА ЗРУЧНОСТЬ ПРОФЕСОРА COLLINS-A

въ лѣченю мущинъ, женщинъ и дѣтей, вôддаленыхъ тысячѣ миль.

Въ лѣкарскôмъ знаню суть звѣстнѣ деякѣ симптомы, котрѣ описанѣ, дають можнôсть зовсѣмъ докладно пôзнати яку-будь хоробу. Наколи хорый выповнить слѣдуючѣ пытаня тай пôшле ихъ професорови Collins-ови, то вôнъ пôзнае докладно его хоробу. Не треба ѣхати до Ню Йорку — напишѣть лишь:

Чи кашляете?	Болить васъ по ѣджеию?
Вонѣтуете?	Маете заворотъ головы?
Худнете?	Свербить васъ скôра?
Маете уплавы?	Маете обложеный языкъ?
Чуете ся зле?	Трясуть ся вамъ руки?
Маете невральгію?	Бе вамъ сильно серце?
Болить васъ въ боцѣ?	Чуете гнетъ на серци?
Маете гризь?	Чи мучить васъ сонъ?
Болить васъ цѣле тѣло?	Чи чуете бôль въ костяхъ?
Болять васъ уха?	Маете бôль въ плечахъ?
Маете злый апетитъ?	Чуете бôль при уриноваию?
Терпите на бѣлѣ уплавы?	Виркоче вамъ въ кишкахъ?
Чуете ся пригнобленымъ?	Маете за мягке тѣло?
Пече васъ въ горлѣ?	Маете недугу матицѣ?
Маете слабый зôръ?	Перемерзаете швидко?
Лякаете ся легко?	Воняе вашь пôтъ?
Росчулюете ся скоро?	Чуете горячу кровъ?
Маете твердый столецъ?	Терпите на заразливу хоробу?
Маете короткій вôддыхъ?	Обрыджуе ся вамъ ѣджене?

УРЯДОВѢ годины: вôдъ 10 до 1 по пол.; вôдъ 2 до 5 веч.

Въ недѣлю лише вôдъ 10 до 1 по пол.

Лѣки посылае ся черезъ експресъ до каждои мѣсцевости въ Сполученыхъ Державахъ.

Можете писати якою не-будь мовою

ЛИСТЫ АДРЕСУЙТЕ:

Professor Collins New York Medical Institute,
140 West 34th Street. NEW YORK.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшѣ и найтаншѣ напитки всякого рода и пораду, а и лучше купити шифкарту.

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектуе також грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылае грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продае шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продае такеты колѣйовѣ до Ню Йорку.

Продае правдиву крайову палюнку и вино.

Мае голсейлъ (wholesale) на всѣ американскѣ трунки.

Задармо потверджуе всякѣ папери и дае раду, бо есть

Нотарь публичный, чоловѣкъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

ДІЯМЕНТОВИЙ ЕЛЕКТРИЧНИЙ ХРЕСТ,

званий також хрестомъ Вольта, зістав відкритий кілька літ тому в Австриї, а задля своїх великих прикметъ розповсюдився скоро в Німеччині, Франциї, Скандинаві, і других европейских краях, где нині уважають его за найсильнійше средство против ревматизму і других слабостей.

Електричний Діяментовий Хрест лічить руматизм мускулів і суставів, невралґію, болї в цілім тілї, нервовість, нервове ослаблене, безсонницю, пригноблене, гистерию, параліж, трясене, удар, епілепсію, танець сьв. Віта, пальпітацию, нервовий біль голови, і всї слабости нервового системy. Єго добродійний вплив видно вже по кількох годинах, хотяй часом треба на него ждати кілька день.

Коштує доляра, при чім ґарантує ся, що принесе стілько користи, що найлїпший електричний пояс, що коштує 15 або 25 рази тілько. Ніхто в родині, хорий чи здоров, не повинен бути без Електричного Хреста, сего найлїпшого средства против слабостям. Пришли доляра, а ми пішлемо тобі оплачений оден Електричний Діяментовий Хрест, або 6 за 5 долярів. Тисячі листів від осіб, котрих вилїчив сей Хрест, суть достаточним доказом его сили. Ось два з них: Малам болї через много лїт; тепер есьм здорова. Діям. Елект. Хрест вилїчив мене. Каролїна М Пітерсен, Richfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пои Панове: Вже 3 місяцї ношу Діям. Електр. Хрест. Давнїйше мав я болї в моїх плечах, так що не міг ґрати на скрипцї. Тепер чуюсь зовсім добре. З поважанєм. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20, 1900.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72,
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѣ Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $3,500.00

Заряджае нимъ:

Федько и Колодѣй.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХ ПОДАРКІВ! НАЙБІЛЬШИЙ БАРҐЕН ПРЕДЛОЖЕНИИ КОЛИНЕБУДЬ! НИЧ НЕ КОШТУЄ БАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаемо одну з найлїпших годинок якї продають: Правдиву Американьску 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женьску або мужеску з Правдивим Американьским Осередком, дорогими каменями, добрим ходом R. R ґарантовану, нїклеве викінчене, зреґулювану з письменною Ґаранцією на 20 лїт, що до вигляду, витревалости рівну **$40 щирозолотій годинцї.** Всїм любителям тої кляси годинки даемо в протягу найблизших 60 днїв зовсїм даром слїдуючі краснї подарки: 1 Віденьску файку з морскої пінки, з бурштином вартости $1.50; 1 Правдиву з мор пінки циґарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. циґарничку 50 ц; 1 нїкляний капшук на тютюн 25 ц; 1 нїклове пуделко на сїрники 25 ц; 1 елеґантний золотий ланцушок з Cameo Charm $1.50; 1 прекр. золочену брошку $1.00; 1 пару кульчиків з брилянтами 1.00; 1 прегарну шпильку до машлї з каменем 40 ц; 1 пару золочених спинок до маншетів 40 ц; 1 пару золочених спинок до рукавів 25 ц; 2 спинки до ковнїрика 50 ц; і 1 добру спинку на груди з красним каменем 75 ц. Годинку і 14 подарків шлемо C. O. D. $4.98 і кошта експресу з правом безплатного оглядання і відїслания назад на наш кошт єли не подобають си. Де нїт експресового офису треба $4 98 післати зъ ордером. Хто пішле гроші з ордером дістане еще кишенковий нїж даром і всї річи оплаченї реджістрованою почтою **ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ** єли купиш або продаш 6. Пиши чи хочеш женьску чи хлопску годинку. До женьских годинок посилаем 50 ц. довгий Lorgnette ланцушок вмісто Диккенса. Пиши днесь заким наш товар буде розпроданий. Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалек руской плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Вôдъ теперь Русины зъ Simpson, Pa. и околицѣ не потребують вже ходити до чужихъ, котрѣ ихъ обдерали и туманили, вылискували и смѣяли ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишь они затямлять слѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
ґросерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдивый Русинъ, чоловѣкъ чесный и статочный (що потвердить каждый его знакомый) а все, що е въ его ґросерни, добре и не дороге. Ще одна выгода: ВÔНЪ ПÔШЛЕ ВАМЪ ГРОШѢ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужѣ не розпыхають черева нашою працею.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Велика фабрика циґарôвъ
ПОЛЬСКО-ЛИТОВСКОИ СПÔЛКИ
въ Мт. Кармель, Па.

Въ мѣстѣ и околици знають добре сесю фабрику, бо всѣ лишь ту ордерують, а курцѣ-знатоки твердять, що лѣпшихъ циґарôвъ не найдете въ Пенсильвеніи.

Впрочѣмъ не треба хвалити, бо добре само хвалить ся. — Адресъ фабрики:

CIGAR MANUFACTUR. CO.
17f02 Mt. Carmel, Pa.

К. Файферъ,
одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбурґу и околици.

Вынаймае вôзки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованôй цѣнѣ.

Его офисъ лишь оденъ блакъ вôдъ руской церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa.

12f

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякѣ потрбнѣ рѣчѣ до житя. якъ такожь можна купити убраня майнерскѣ и звычайнѣ.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ Довголѣтна практика дала ему способнôсть стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрѣ и помôчнѣ лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

P. V. OBIECUNAS,
1118 Carson str., Pittburg, Pa.

Мае банкъ, заложеный въ 1894 р. Продае шифкарты на всѣ корабельнѣ лініи дуже тано.

Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкае 4 „блоки“ вôдъ руской церкви на „Савт-Сайдъ.“ — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовьте ся зъ нимъ по руски.

МАЕШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ.
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрасенѣ. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґарантуе

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЄМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Вынаймае такожь „керичи“ на похороны, крестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

B. J. Keogh.

Продае всякѣ напитки темперенційнѣ, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНѢ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГѢ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЕ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor Rock & Sunbury Str., SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ каждôмъ часѣ можна дôстати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски. Потравы прилагодженѣ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремѣ комнаты для родинъ. Найлучшѣ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЪ
146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякѣ убраня мужескѣ складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

B. W. Woshner,

Першо-рядный складъ убраня для дѣтей и дорослыхъ, 1306 Carson Str. мѣжь 13 а 14 улицею, S. S. Pittsburg, Pa.

Хто лишь себе и дѣточки
Хоче гарно вбрати,
Той не мусить у жидôвски
Сторы заглядати:
У Войшнера все дешево
„Суты“ въ моднôмъ крою —
И вôнъ певно вамъ не скаже:
„Ґеравтъ, дурный гою!“

Sep19

Выробляе братскѣ машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылае даромъ

R. H. Morgan,
23 N. Main str.
SHENANDOAH, PA

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску въ Northampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.

Тôлько до него удавайте ся, а вôнъ всѣхъ красно и туньо обслужить.